

roku wielu uczniów powołano do wojska. W szkole uczyli wybitni fachowcy, a kadeci odbywali rejsy szkoleniowe na wynajętych statkach. W 1867 roku dla szkoły wybudowano własną korwetę szkoleniową „Amazonka”, na której odbywano rejsy morskie i oceaniczne. Od 1823 do 1939 roku wykształcono tu 8000 oficerów żeglugi. Od 1919 roku szkoła posiadała własne kierownictwo, które jednak podlegało komisji egzaminacyjnej dla rybaków miast nadbałtyckich. Nowy dyrektor planował rozbudowę szkoły i przekształcenie jej w najlepszą szkołę żeglugi na Pomorzu. Zakład przeniesiono wówczas na działkę przy Klosterstraße 1. Szkołą opiekowała się miejscowa administracja. Podczas II wojny światowej budynki szkoły zostały zniszczone, a później zlikwidowa-

no również całkowicie pozbawioną budynków ulicę Żeglarską.

W 1853 roku związek parafialny założył szkołę dla małych dzieci, w roku 1862 uczęszczało tam 23 dzieci. W tym samym roku ukończono budowę szkoły na nowym cmentarzu przy ul. Malczewskiego. Od 1860 roku do szkół wprowadzono lekcje gimnastyki, w tym celu założono boisko sportowe obok starego cmentarza przy ul. Firlika. Szkoła w Grabowie znajdowała się przy ul. Łyskowskiego 17 na działce nr 99. W 1865 roku znajdowały się tam dwa budynki szkolne, oraz studnia z pompą na dziedzińcu szkolnym. W 1861 roku wykonano przybudówkę do drugiego budynku szkolnego o długości 36 stóp.

Szkola i kościół przy pl. Matki Teresy z Kalkuty,
1905

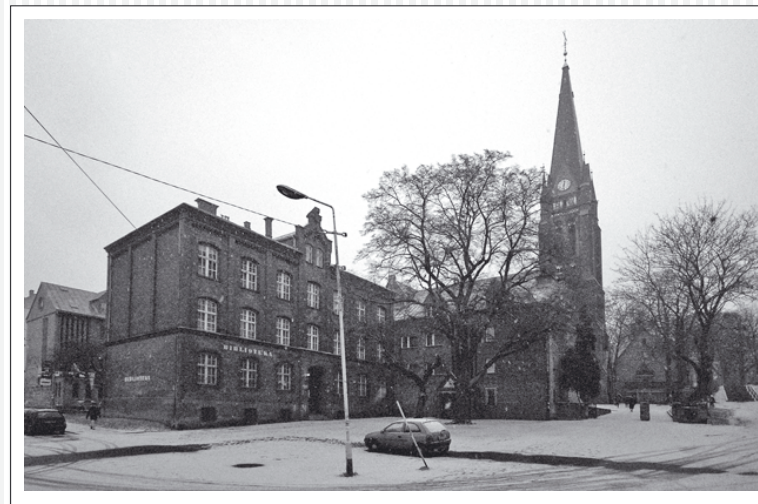
Die Schule und die Kirche am Grabower Markt,
1905

wurde. Heute hat der alte Friedhof eine Fläche von ca. 2,7 ha.

Am 1. Oktober 1789 entstand auf der Lastadie (poln. Łasztownia) eine Steuermannschule an der Königlichen Lastadischen Schulanstalt. Die Schule entwickelte sich nach wie vor, wodurch sie sich am 23. November 1823 in die Königliche Elementar- und Schiffahrtsschule umgewandelt wurde. Ein Jahr später hatte sie schon 14 Schüler. Im Jahr 1834 stieg die Schülerzahl auf 45. Im selben Jahr entstand an der Schule die Filiale der Schiffbauschule (poln. Oddział Budowy Statków) mit 10 Schülern und 2 Lehrern – einem Schiffbaumeister und einem Mathematiklehrer. 1845–1847 gründete man ein Schulgebäude mit einem Turm in der Schifferstraße (poln. ul. Żeglarska) in Grabow, in

dem eine Beobachtungsstation plaziert wurde. Der erste Kurs zählte 122 Schüler. Die Schule hatte 2 Klassen: eine Matrosen- und Schiffsteuerermannklasse und eine Vorbereitungs-klasse für ca. 100 Schüler. Die höheren Klassen wurden für 40 Schüler berechnet. Die Schüler erzielten sehr gute Leistungen in den Navigationsklassen, dafür sorgte die sehr gute Ausstattung der Klassenzimmer mit Lehrmittel vom Handelsministerium.

Im Jahr 1850 stieg die Schülerzahl in den Klassen bis zu 66 Schüler und 1862 auf 80 Schüler. Seit 1854 nutzte man den Raum der Navigationschule für Kirchenbedarf. In den Jahren 1823–1863 bildete die Schule 2.203 Matrosen und Steuermannen aus. Schon damals beklagten sich die Lehrkräfte für Schiffahrt über den Mangel an neuen Lehrlingen

Szkola i kościół przy pl. Matki Teresy z Kalkuty,
2008

Die Schule und die Kirche am Grabower Markt,
2008